

Петрук Андрій Романович

студент гр. ФМСм-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

Миколюк Іван Володимирович

студент гр. ФМСм-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Кізіма А. Я.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Для боротьби держави з протиправною поведінкою платників податків у митній сфері, одним з проявів якого є несплата у повному обсязі митних податків, застосовується митний контроль, який є різновидом фінансового контролю. Це багатогранне поняття, яке має багато визначень у науковій літературі, свій інструментарій, форми, методи, принципи, функції, об'єкт і суб'єкт. Але визначальною рисою є те, що митний контроль спрямований на боротьбу щодо порушення встановлених державними нормативно-правовими актами правил поведінки у митній сфері.

Щодо визначення митного контролю, то у літературі найбільш часто зустрічається: «Митний контроль – функція управління митними операціями підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність з метою забезпечення дотримання вимог нормативно-правових актів з питань державної митної справи та міжнародних договорів України» [1, с. 16].

Ще в одному визначенні вказано на те, що «митний контроль можливо розуміти як специфічну діяльність митних органів України, що спрямована на реалізацію передбачених чинним законодавством завдань і функцій з метою дотримання юридичними і фізичними особами митного законодавства України, міжнародних угод України та інших нормативно-правових актів» [2].

Безумовно, у своїх теоретичних дослідженнях ми можемо користуватись визначеннями і точками зору різних і багатьох науковців, але для практичного застосування необхідно керуватись визначенням, яке наведене у Митному кодексі України, який є основним регулюючим актом у митній сфері України «митний контроль – це сукупність заходів, що здійснюються винятково фіскальними органами для виконання мінімуму митних процедур з метою забезпечення додержання митного законодавства. Митному контролю властива вибірковість, тобто форми та обсяги контролю, достатнього для забезпечення дотримання митного законодавства при митному оформленні, обираються митницями на підставі результатів застосування системи управління ризиками» [3].

Основним суб'єктом, який є відповідальним за ефективне функціонування митних відносин в Україні, є Державна митна служба України яка функціонує як на загальнонаціональному рівні, так і на регіональному. Державна митна служба сьогодні – це централізована та ієрархічна структура, яка пройшла ряд етапів стосовно свого становлення у вигляді сучасної організаційної структури і яка функціонує як окрема структура.

Сам порядок організації митного контролю працівниками митної служби визначається главою 47 Митного кодексу, а основні його принципи визначаються ст. 318, серед яких найважливішим є принцип вибірконості (ст. 320 МК) [3].

Під організацією митного контролю розуміється певна професійна діяльність щодо створення відповідних та належних умов, які необхідні для митних органів України для виконання ними визначених функцій стосовно митного контролю керуючись митним законодавством країни і міжнародними договорами.

Одним з напрямків вдосконалення митного контролю є впровадження певних організаційних заходів щодо підвищення ефективності співпраці з митними службами різних країн, подолання численних прогалин, неоднозначних його тлумачень у вітчизняному законодавстві і приведення його до кращих світових практик, подолання випадків корупції у митних органах, підвищення професійного рівня працівників митних органів.

Список використаних джерел:

1. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Теоретико-методичні аспекти митного контролю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 9. С. 16-22.
2. Миколаєць А. П. Особливості механізму організації та проведення митного контролю в системі фінансового контролю України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 11. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1071>
3. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page17>.